<u>Algemene beschouwingen</u>
Voorzitter,

Het gaat de goede kant op met Heerlen. Maar als ik de stad doorloop, voel ik een tweestrijd. Aan de ene kant is er ambitie. Nieuwe plannen, nieuwe stenen, investeringen in het centrum. Maar ook: voor wie is die vooruitgang eigenlijk? En waar blijf ik?

Fit&Fun-regeling
Zo was er laatst een inwoner die me vertelde dat hij moest stoppen met sporten. Hij werkt hard, maar houdt na de vaste lasten nauwelijks iets over. Een ''werkende arme''. De boodschappen werden duurder, de energierekening steeg, en de sportschool was het eerste wat sneuvelde. "Ik wil gewoon gezond blijven," zei hij, "maar het lukt niet meer."

Hij is niet alleen. In deze stad, waar gezondheidsverschillen al groot zijn, dreigt de kloof alleen maar verder te groeien als we niet ingrijpen.

Daarom willen wij dat de Fit & Fun-regeling niet alleen van betekenis blijft. Want gezondheid is geen luxe. Het is een basisrecht. Juist ook voor die werkende armen, ouderen & zieken. En juist in Heerlen waar velen moeite hebben om rond te komen, moeten we ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen. Niet alleen wie het toevallig kan betalen.

Daarom hebben wij, samen met de SP en PvdA, een amendement ingediend om de Fit & Fun-regeling te verhogen, zodat ze haar waarde behoudt en écht verschil blijft maken voor de mensen die dat het hardst nodig hebben.

Daarnaast zou ik het college willen vragen of ze kan toezeggen om voor de raad, in 2026, in kaart te brengen welke soortgelijke voorziening beschikbaar zou kunnen worden gesteld voor studenten die nu worden uitgesloten van de Fit&Fun-regeling.

Urban Sportpark
Voorzitter, sporten is natuurlijk niet alleen een individuele verantwoordelijkheid. Het is ook een publieke opdracht. Als gemeente hebben we de plicht om sport laagdrempelig, zichtbaar en inclusief te maken. En precies daarom maken we al jaren een groot thema van het nog te bouwen Urban Sportpark.

Zo'n park, vrij toegankelijk en uitnodigend, is méér dan een verzameling voorzieningen. Het is een plek waar jongeren elkaar ontmoeten. Waar beweging

vanzelfsprekend wordt. Waar je zonder lidmaatschap of dure abonnementen gewoon kunt beginnen.

Ik ben kritisch, voorzitter, omdat het Urban Sportpark in deze begroting vrijwel niet wordt genoemd. En dat terwijl deze raad daar eerder, via het coalitieakkoord, meerdere moties én een expliciet amendement, duidelijk richting aan heeft gegeven. De dekking zal technisch ongetwijfeld ergens bestaan doordat ons amendement van vorig jaar dat heeft geforceerd, maar opnieuw is die financiële vertaling voor ons niet controleerbaar, net als met de zomernota, en is de bouw zelfs weer voor de zoveelste keer uitgesteld naar dit keer 2027. Vertraging na vertraging na vertraging.

Voorzitter, het is een keus om het park ondanks nadrukkelijk verzoek daartoe niet net zo nadrukkelijk te verwerken in de begroting en zodoende een controleerbare financiële vertaling aan de raad te leveren, en de bouw zelfs weer te vertragen naar dit keer 2027 onder voorbehoud van nóg meer vertraging.

Om die reden kondigen de fracties van GroenLinks, PvdA & de SP een motie van afkeuring aan over het gevoerd beleid. Een raad die haar belangrijkste taak - haar controlerende taak - ontoereikend kan uitoefenen, moet namelijk een grens trekken. Vandaag trekken wij die. Alsnog vernemen wij graag uw verantwoording over het communicatiegebrek, alsmede uw aankondiging van de zoveelste vertraging naar 2027, opdat wij deze indiening mogelijk kunnen heroverwegen.

Hittestress

Verder voorzitter… was ik deze zomer ook in een wijk, waar het in sommige woningen meer dan 35 graden kon worden, heter dan de buitentemperatuur. Geen bomen, geen schaduw, alleen beton. Een oudere mevrouw vertelde me dat ze haar huis niet meer uit durfde. ''Het is alsof je levend wordt gebakken'' zei ze. En gelijk heeft ze: hittestress. Een groeiend probleem waar steeds meer inwoners de dupe van worden. Niet morgen. Nu al.

We zien dat in dit soort straten vaak de bomen worden gekapt. Daar kunnen redenen als ruimtelijke ordening aan ten grondslag liggen. Maar het aspect van hittestress wordt dan vaak vergeten. Daarom hebben we een motie ingediend die stelt: als een boom verdwijnt in een straat waar hittestress heerst, moet er een volwaardige vervanger voor terugkomen. En als dat niet kan, dan moeten bewoners worden geholpen om zelf maatregelen te nemen.

Lichtvervuiling

Maar ook als de zon ondergaat, worstelt onze mooie stad. Want het is hier vaak nooit meer echt donker. Lichtvervuiling is een verwaarloosd probleem. Het kost energie, schaadt onze menselijke gezondheid en verstoort de nachtrust van dieren en planten. En toch branden elke nacht honderden lichten onnodig door. In winkelpanden, horecazaken & kantoren.

Wij vragen het college met een motie om daar iets aan te doen. Investeer in slimme verlichting, kijk kritisch naar die overbodige verlichting, en hanteer als uitgangspunt: alleen licht waar het functioneel is. Niet meer. En niet langer.

Conclusie
Voorzitter, ik ben raadslid geworden omdat ik geloof in deze stad. Omdat ik geloof dat het beter kan.

Deze begroting is technisch in orde. Maar politiek zie ik dus nog een gemiste kans. Wij kiezen voor een stad die eerlijk is. Duurzaam. Gezond. Die niet alleen stenen stapelt, maar mensen versterkt. Een stad waar je ’s nachts kunt slapen in rust, en overdag niet hoeft te wonen in oventemperaturen. En waar minder vermogenden niet hoeven te kiezen tussen huur en gezondheid.

Zodoende doen we dat vandaag, met voorstellen die hoop geven, en met de overtuiging dat een andere koers mogelijk is. Voor Heerlen. Voor iedereen.

Dank u wel.

Met vriendelijke groet,
Tahir Nefjodov

GROEN LINKS
HEERLEN